

Mi sada evo donosimo bilješku o suđenju Vjekoslavu Čuli koji je 1972. dobio 14 mjeseci strogoga zatvora zbog "neprijateljske propagande" na studentskome skupu 11. studenoga 1971. "U govoru održanom na Filozofskom fakultetu, za koji je Čule i na raspravi rekao da je to njegovo mišljenje i njegovo iskustvo, optuženi je tvrdio da je iznevjereno bratstvo i jedinstvo i da je ustupilo mjesto »hegemoniji i majorizaciji savezne birokracije i velikorsrpske buržoazije«. Čule je govorio o »posljedicama« koje su »katastrofalne«, a na kraju se osvrnuo na upotrebu jezika u Jugoslaven-skoj narodnoj armiji. Negativno ocjenjuju-

ći to stanje Čule je govorio da je iluzorno o ravnopravnosti govoriti dok »Hrvatska ne bude imala svoju vojsku«. Obrazlažući presudu, predsjednik vijeća naglasio je upravo te dijelove izlaganja na studentskom skupu." Tako je pisao Vjesnik 21. travnja 1972. pa je upravo trideseta obljetnica te presude. Potrebno je da Jezik zabilježi takva suđenja zbog povijesti, a i radi onih koji još i danas tvrde da su srpski i hrvatski jezik jedan jezik. I ta suđenja pokazuju da takva shvaćanja iskripljuju stvaranost ma kako ona bila obrazlagana tobože strogom znanstvenošću.

Stjepan Babić

VIJESTI

ŠESTO DRŽAVNO NATJECANJE U POZNAVANJU HRVATSKOGA JEZIKA

Od 10. do 12. svibnja 2001. u Metkoviću je održano Šesto državno natjecanje u poznavanju hrvatskoga jezika. Samo da podsjetimo da su dosadašnji domaćini državnih natjecanja bili gradovi Osijek, Zadar, Zabok, Vodice i Ogulin. Zašto baš Metković, pitali su se neki. Razlog je vrlo jednostavan. U Gimnaziji grada Metkovića aktivno djeluje aktiv hrvatskoga jezika čiji su profesori sa svojim učenicima stalni sudionici državnih natjecanja. Još u listopadu mjesecu 2000. nazvali su Zavod za unapređivanje školstva i ponudili da budu domaćini. I to uistinu nije bio samo uljudan poziv: oni su bili prekrasni domaćini. Sigurna sam da će se sa mnom složiti svih 77 učenika i 66 mentora koji su bili pozvani na VI. državno natjecanje. Ljubav i radost domaćina osjećala se u svim trenucima: u organizaciji dolaska svih sudionika, u želji da što neposrednije po-

kažu svoj zavičaj i jedinstvenu dolinu Narone, u svečanom otvorenju natjecanja u Gradskom kazalištu, u odličnoj organizaciji natjecanja u Gimnaziji kao i u susretljivosti ne samo profesora hrvatskoga jezika, već i matematičara, jezičara, fizičara, informatičara, ravnatelja škole...

Do državnoga natjecanja vode školska i županijska natjecanja. Valja istaknuti da se županijska natjecanja održavaju u cijeloj zemlji u Danima hrvatskoga jezika od 11. do 17. ožujka. Učenici se na državno natjecanje pozivaju prema broju osvojenih bodova na županijskim natjecanjima. Ove godine pozvano je u sedam kategorija sljedeći broj učenika:

	razred	broj učenika
OSNOVNE ŠKOLE	VII.	16
	VIII.	13
SREDNJE ŠKOLE	I.	13
	II.	13
	III.	10
	IV.	12

U četvrtak 11. svibnja počeo je službeni dio natjecanja – rješavanje 40 zada-

taka tijekom 90 minuta. Za to vrijeme mentori su mogli čuti predavanje dr. Zrinke Jelaske, predsjednice Državnoga povjerenstva koje su ove godine činili: Mirrela Barbaroša-Šikić, prof., Ministarstvo prosvjete i športa – Zavod za unapređivanje školstva; Marcela Boban, prof., OŠ Ivana Gundulića, Zagreb; Marina Čubrić, prof., Nadbiskupska klasična gimnazija, Zagreb; Ivanka Dlaka, prof., Srednja škola, Vrbovec; mr. Marijana Horvat, Institut za hrvatski jezik, Zagreb; Zorica Klinžić, prof., OŠ J. J. Strossmayera, Zagreb; Marica Kurtak, prof., Gimnazija, Bjelovar; Ana Mesić, prof., OŠ J. J. Strossmayera, Zagreb; Neli Mindoljević, prof., X. gimnazija, Zagreb; mr. Nives Opačić, Filozofski fakultet, Zagreb i Jelena Vignjević, prof., Klasična gimnazija, Zagreb.

Nakon objave povremenih rezultata svi su učenici mogli vidjeti svoj test i ako je bilo potrebno iskoristiti pravo pisane žalbe. Nakon rješavanja svih prigovora, dobiven je konačni poredak prva tri mjesta:

VII. razred: Iva BJELINSKI, OŠ Frana Galovića, Zagreb (mentorica: Vlasta Žižak-Tocauer), **62 boda**; Marin ŠIMUNIĆ, OŠ Blatine-Škrape, Split (mentorica: Marija Sapunar), **61 bod**; Anamarija BANJEDVOREC, OŠ Bogumila Tonija, Samobor (mentorica: Vlatka Bišćan) i Vedrana JANKOVIĆ, OŠ Velika Mlaka, Velika Mlaka (mentorica: Antonina Prgomet), **60 bodova**.

VIII. razred: Ivana ĆOSIĆ, OŠ Vukomerec, Zagreb (mentorica: Milka Popov), **74 boda**; Mirjana BOLANT, OŠ Side Košutić, Radoboj (mentorica: Magdica Šalković), **73 boda**, Marin SOKOLIĆ, OŠ Vladimira Gortana, Rijeka (mentorica: Davorka Fabijanić), **70 bodova**.

I. razred: Sanja JAKOVLJEVIĆ, V. gimnazija, Zagreb (mentorica: Mirjana Živny) **77 bodova**; Ivana KOS, Gimna-

zija, Varaždin (mentorica: Tatjana Ruža) i Jasna SVIBEN, Gimnazija Antuna Gustava Matoša, Zabok (mentorica: Sandra Babnik), **75 bodova**; Branka MARKANOVIĆ, Srednja škola Mate Balote, Poreč (mentorica: Teodora Fonović), **71 bod**.

II. razred: Anamarija ČONDOR, Isusovačka klasična gimnazija, Osijek (mentorica: Ružica Filipović) **112 bodova**; Staša BOROVIĆ, Gimnazija, Čakovec (mentorica: Sandra Breka), **111 bodova**; Alenka CAR, Gimnazija, Čakovec (mentorica: Višnja Haluga) i Josipa STEINER, II. gimnazija, Osijek (mentorica: Mirjana Bogdanović), **103 boda**.

III. razred: Danijela CEBIĆ, II. gimnazija, Osijek (mentorica: Ljerka Dobaj-Ristić), **98 bodova**; Željka DRENŠKI, Gimnazija, Čakovec (mentorica: Mirjana Vidović), **96 bodova**; Katarina MIKJEL, Gimnazija, Dubrovnik (mentorica: Diana Jelavić) i Andrea TUNJIĆ, IV. gimnazija Marka Marulića, Split (mentorica: Jasna Pervan), **92 boda**.

IV. razred: Lidija ŠKRINJARIĆ, Gimnazija Petra Preradovića, Virovitica (mentorica: Ivana Bešir), **93 boda**; Mirela BANJAVČIĆ, Gimnazija Rakovac, Karlovac (mentorica: Ivanka Toplak), **91 bod**; Inja DORIĆ, II. gimnazija, Osijek (mentorica: Jasna Galić-Minarik) i Rea Hadžiosmanović, IV. gimnazija Marka Marulića, Split (mentorica: Ingrid Vuković), **90 bodova**.

Svim učenicima koji su svojim rezultatima zaslužili dolazak na VI. državno natjecanje u poznavanju hrvatskoga jezika još jednom čestitamo, a svim mentoricama, jer mentora nije bilo mnogo, zahvaljujemo što i na ovaj način promiču učenje i ljubav prema hrvatskomu jeziku.

Pozivamo i sve one koji žele pomoći unapređenju organizacije i provedbe na-

tjecanja u poznavanju hrvatskoga jezika da se jave u sjedište Državnoga povjerenstva, Ministarstvo prosvjete i športa – Zavod za unapređivanje školstva, Badalićeva 24, 10000 Zagreb.

Mirela Barbaroša-Šikić

KRATKE VIJESTI

Neuspjeli natječaj Ministarstva prosvjete i športa komentirali su 7. ožujka ove godine u svojim stalnim rubrikama D. Brozović u Vijencu pod naslovom *Školski pravopis – pokušaji, a promašaji*, i S. Babić u Fokusu s naslovom *O propalome natječaju za školski pravopis*.

*

D. Brozović u Republici 11–12/2001. objavio je članak *Godina pravopisa* sabravši u njemu nekoliko svojih članaka iz Vijenca u kojima iznosi teoretske poglede na slovoпись i pravopis.

*

U 47. godištu Jezika Vinko Grubišić objavio je ocjenu S. Kordić Serbo-Croatian, a ona mu je odgovorila u 48. godištu tako da sam ja kao glavni urednik morao dodati komentar jer je S. Kordić prešla granice normalne pristojnosti. V. Grubišić htio je opširno odgovoriti, ali sam ga upozorio da opširnu polemiku ne bi imalo smisla nastavljati jer za S. Kordić ne vrijede nikakvi razlozi. V. Grubišić je rekao da će napisati samo nekoliko redaka, ali ih do sada nije poslao uredništvu. Čitateljima Jezika bit će zanimljivo da se polemika o toj gramatici nastavlja u časopisu Republika, a vodi se uglavnom o tome je li hrvatski književni jezik poseban jezik ili nije. Poče-

lo je tako što je Vinko Grubišić u Republici 9–10/1999. loše ocijenio gramatiku S. Kordić. Ona u obrani svojih gledišta zastupa tezu da su hrvatski i srpski književni jezik znanstveno jedan jezik, i dokazuje to navođenjem mišljenja uglavnom stranih lingvista, 1–2/2001. Njoj je odgovorio Mario Grčević, 3–4/2001., pokazujući da nije razumjela jezikoslovce koje navodi, a zatim Leopold Auburger, 7–8/2001., koji temeljito objašnjava potrebne pojmove i pokazuje da kad se oni jasno razgraniče, onda pokazuju da nema opravdanja za gledišta S. Kordić. Vinko Grubišić i istom broju u kratkom članku pobija njezine političke kriterije i razumljivost kao lingvistički kriterij kazujući da S. Kordić mijša kruške i bundeve. S. Kordić odgovara Grčeviću, 9–10/2001., zaplevši se u argumente koji nikako ne mogu dovesti do prihvaćanja njezinih tvrdnja. Glavni joj je dokaz to što se Hrvati i Srbi razumiju bez prevoditelja. Ne shvaća da ako razumljivost možda i može biti kriterij na dijalekatnoj razini, ne može na književnoj (standardnoj). Hrvatski je književni jezik poseban književni jezik kao konkretan književni jezik jednako tako kao španjolski, francuski, njemački ili koji drugi književni jezik, a što hrvatski ima na književnoj razini drugačiji odnos prema srpskome nego spomenuti jezici međusobno, to je druga stvar. Različiti međusobni odnosi vrijede za teoretsku razinu, a ne za praktičnu. Dobar teoretski okvir za to razlikovanje dao je D. Brozović u prošlome broju Jezika. Budući da S. Kordić nije odgovorila L. Auburgeru i V. Grubišiću, a koliko znamo, pišu se i drugi odgovori, polemika se očito nastavlja, a već je znatno premašila četrdeset stranica, što je dosad više nego jedan cijeli broj Jezika.

S. B.